

Pædagogisk tilsynsrapport

Børnehuset Hindbærvangen

Tilsynsbesøg: 21.03.2023

Præsentationsmøde: 24.03.2023

Dialogmøde: 28.03.2023

Det pædagogiske tilsyn

Det pædagogiske tilsyn skal bidrage til, at Egedal Kommunes daginstitutioner har en høj kvalitet, som kan sikre alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Formålet med det pædagogiske tilsyn er at:

- Kontrollere at daginstitutionerne lever op til dagtilbudsloven og Egedal Kommunes politikker og indsatsområder
- Kvalitetssikre den pædagogiske praksis
- Understøtte udviklingen af den pædagogiske kvalitet i det enkelte tilbud.

I marts 2023 blev en ny tilsynsramme for dagtilbud vedtaget i Egedal Kommune. Tilsynsrammen kan findes på [dette link](#).

Egedal Kommune lægger vægt på, at tilsynet både har et uvildigt kontrol-aspekt samt et udviklingsfokus, hvor leder og medarbejdere aktivt inddrages. Tilsynet er kendetegnet ved systematik, gennemsigtighed og dialog samt et aktivt forældreperspektiv.

I den nye tilsynsramme er det besluttet at bruge observationsmetoden KIDS – Kvalitetsudvikling i Daginstitutioner – til at observere læringsmiljøerne i praksis suppleret af andre relevante data.

Tilsynet består således af:

- **Observationer** af den daglige praksis i daginstitutionen. Observationerne til rapporten er foretaget af pædagogisk konsulent. Institutionens daglige leder og to medarbejdere har observeret i samme uge som konsulent. Disse observationer er anvendt som bidrag til dialogen om observationerne.
- **Data**
- **Præsentationsmøde**, hvor pædagogisk konsulent, leder og medarbejdere drøfter observationerne og data med hinanden.
- **Dialogmøde**, hvor den pædagogiske konsulent præsenterer tematikker og anbefalinger, og hvor udviklingspunkter for kvaliteten af det pædagogiske miljø er drøftet. Deltagerne er områdeleder, daglig leder, medarbejderrepræsentanter samt pædagogisk konsulent.
- **Tilsynsrapport** med opsamling, konklusioner, og anbefalinger til udvikling af det pædagogiske miljø i daginstitutionen.

På baggrund af det samlede tilsyn udarbejder daginstitutionen en handleplan, hvor det fremgår hvordan institutionen vil arbejde videre med de udviklingsområder og anbefalinger, som tilsynet har givet anledning til. Handleplanerne evalueres ved næste tilsyn og - ved behov - mellem daginstitution og konsulent.

Om daginstitutionen

Børnehusets navn: Børnehuset Hindbærvangen

Antal børn, samt fordeling i grupper: 26 vuggestuebørn fordelt i to grupper og 49 børnehavebørn fordelt i to grupper

Antal medarbejdere, fordeling på faggrupper: 7 pædagoger, hvoraf en i skolepraktik og en i 12 timers stilling, 8 medhjælpere, hvoraf en i vikariat for pædagog

Om tilsynet

Tilsynet er gennemført af pædagogisk konsulent Jette Christine Dam

Deltagere fra institutionen:

Daglig leder Sofia Aagaard

Pædagoger Nina Sand Jørgensen og Susanne Jørgensen

Områdeleder Charlotte Weber

Derudover har følgende deltaget i dialogmødet

Forældrebestyrelses-repræsentant Thomas Dagø

1. Tilsynets vurdering og anbefaling

Tilsynet giver anledning til følgende vurdering og anbefaling.

Tilsynets samlede vurdering og anbefaling

Kvalitet		Vurdering		Anbefaling	
Særlig god kvalitet		Ingen bekymring		Vedligeholde indsatser	
God kvalitet	X	Ingen bekymring	X	Videreudvikle indsatser	X
Mindre god kvalitet		Bekymring		Justering af praksis	
Utilstrækkelig kvalitet		Alvorlig bekymring		Ændring af praksis	

På de følgende sider i rapporten bliver tilsynets observationer, vurderinger og anbefalinger beskrevet og uddybet.

2. Observationer

2.1. KIDS-observationer

Fysiske omgivelser:

Indendørs er der små tilstødende rum til stuerne, som muliggør forskellige legezoner. På stuerne er der forskellige tematiserede hjørner, nogle afgrænset af enkelte reoler, men andre er mere fritstående. Visse steder, eks. i køkken-zoner, stilles legetøjet indbydende op (hvilket en dreng i vuggestuen profiterede af i en køkkenkrog og fik en god leg i gang med), andre steder er zonerne mere sparsomt indrettet. En del visualisering, billeder og børnenes egne kreative produkter hænger i voksenhøjde.

Gangarealerne er ligeledes indrettet med forskellige tilbud. På observationsdagen var dørene fra stuerne og ud til disse lukkede, men om eftermiddagen fik nogle børn lov at lege derude.

Udendørs råder vuggestuen og børnehaven over hver deres legeplads. Vuggestuens er derudover delt i to på hver sin side af huset.

Børnehavens legeplads har gode muligheder for fysisk udfoldelse med cykler, gynger, klatrestativ mm. Vuggestuens legeplads har langt færre muligheder i sig selv, men man går af og til på besøg med de ældste vuggestuebørn på børnehavens legeplads.

Generelt er de forskellige tilbud ikke afgrænsede, det er redskaberne, der synliggør, hvad man kan. Et "mudderområde" ligger i et hjørne med hegn på to af siderne og er til dels et område, hvor der kan findes ro og fordybelse uden for mange forstyrrelser. Der er ligeledes labyrinter i hækken, hvor børnene i sommerhalvåret vil kunne lege uforstyrret.

På observationsdagen var der en del sandting fremme og cykler i børnehaven, og i vuggestuen en bold.

Der har gennem noget tid været fokus på at udvikle legepladsen, og man afventer stadig, at der blandt andet sættes legehus(e) op og laves bedre bålplads.

Relationer:

Generelt blev fine samspil mellem voksne og børn observeret, og voksne som tunedede sig godt ind på børnene. De voksne viste stor interesse i de børn, de var sammen med, og især måden at kommunikere med børnene i børnehaven, hvor man var i reelle samtaler om noget, der er vigtig for børnene, og hvor medarbejderne udvidede og perspektiverede emnerne, kan fremhæves som en styrke. Dette harmonerer med ICDPs tre dialogformer om de følelsesmæssige, meningsskabende og guidende dialoger. Derudover sås eksempler på, at medarbejdere i både vuggestue og børnehave krydstjekkede med børn, om noget var forstået rigtigt, og hvor barnets udsagn eller udtryk blev respekteret som en respons, der blev handlet på.

Der var enkelte medarbejdere, som ikke fik givet børnene nok feedback eller lidt skæv feedback, f.eks. under måltidet eller i en aktivitet, og enkelte gange, når nogen formodentlig ikke følte sig observeret, forekom korrigerende udtalelser, og at børns udsagn ikke blev taget alvorligt.

I overgange, f.eks. på vej ind fra legepladsen eller i overgang til en samlet aktivitet, blev relations-arbejdet en smule presset og børneperspektivet mindre tydeligt, med ventetid for børnene til følge, at lytte mindre til deres udsagn eller at give tid til deres selvhjulpethed.

Leg og aktivitet:

Indendørs tilbød medarbejderne børnene mange forskellige aktiviteter i løbet af dagen, dels ved bordene og dels samling, afslapningstid og bevægelsesleg på gulvet. Børnene så generelt ud til at være gode til at lege og kun enkelte gik lidt søgende rundt på legepladsen uden rigtig at komme i gang.

Der blev denne dag sat en vokseninitierede fælles-leg i gang på vuggestuens legeplads med en bold, i børnehaven var medarbejderne mest på sidelinjen af børnenes egne lege og ideer som understøttende til børnenes indbyrdes samspil.

I mange lege og aktiviteter var der god plads til nærvær, snakke og samvær mellem børn og voksne.

I overgange sås, at der blev lidt for meget ventetid og et ikke tilstrækkeligt meningsfuldt indhold i et børneperspektiv, til dels fordi den samlede store børnegruppe på en stue skulle det samme samtidig.

Selvet og kroppen:

Medarbejderne var gode til at spejle børnene på deres intentioner og forsøge at forstå og indleve sig i deres følelser, som også tidligere beskrevet under afsnittet om relationer. Dette lykkedes især, når medarbejderne var fordelt med børnene i mindre grupper om borde, på legepladsen mm. og var sværere at praktisere, når børnene blev samlet i det større fællesskab på en stue.

Ifht. det motoriske og sansemotoriske var der eksempler på, at børnene udfoldede sig i aktiviteter, mudder, gynger, puder på stuen mm., men også ved at være aktiv i hverdagens rutiner, f.eks. til måltider selv at smøre mad, skubbe borde frem og tilbage, rydde op mm., alle meningsfulde hverdagsaktiviteter, hvor børnene udvikler sig.

2.2. Tema valgt af forældrebestyrelse

Forældrerådet ønskede i tilsynet fokus på afleveringer i garderoberne.

Det blev observeret, at børn blev taget godt imod ved aflevering. Medarbejderne var imødekomende og gode til at nævne børnenes navne. I en observation sås, at medarbejdere, der sad og spiste formiddagsmad sammen med børnene tæt på et vindue, samtalte med børnene om, at "nu kommer XX, ja hun kommer med sin mor, lige om lidt kommer hun herind" mm. På den måde var pigen allerede ventet og en del af gruppen, inden hun trådte ind ad døren.

2.3. Børneperspektiv

Eksempel på børneperspektiv under observationerne:

Et eksempel på at inddrage børneperspektivet under observationerne blev gjort ved at nogle drenge viste mig indretningen på den ene stue i børnehaven og kort fortalte om samling. Drengene var ikke i tvivl om, hvad man kan lege hvor på stuen, nævnte f.eks. tog-området, og de virkede tilfredse i deres beskrivelse. En dreng fortalte om samling, at de f.eks. synger. Mig: "Er det sjovt?" "Ja... nogen gange sidder vi bare så tæt." Mig: "Hvad gør I så?" "Så sidder vi der bare." Andre drenge fortalte om samling, at "så siger vi snip, snap, snude.... og laver grupper, at nogen skal gå derhen og derhen." De viste også, at de har en skuffe hver, hvor de putter tegninger mm. i.

At gå på opdagelse i børns udsagn og på den måde meget aktivt inddrage deres perspektiver på hverdagen, lige fra indretning til hvordan en aktivitet gribes an, kan være øjenåbnende både ifht. positive overraskelser og blinde pletter eller rutiner, man er kommet ind i. Eksemplet i observationerne kunne være foldet endnu mere ud som inspiration til den pædagogiske kontekst og være anledning til at vise børnene, at de rent faktisk kan påvirke deres dagligdag og omgivelser og har medindflydelse.

3. Børns trivsel, læring udvikling og dannelse

3.1. Sprogvurderinger

Er der foretaget sprogvurderinger på alle tre-årige siden sidste tilsyn?

Hvordan er fordelingen af børnene i de tre indsatsgrupper?

Hvordan anvendes dataene til at planlægge den pædagogiske praksis?

Ifølge Dagtilbudsloven §11 stk. skal der gennemføres en sprogvurdering af børn i alderen omkring 3 år, der er optaget i et dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have behov for sprogstimulering. I Egedal Kommune har man imidlertid valgt, at alle 3-årige skal sprogvurderes. Med 3-års alderen menes børn i alderen 2 år og 10 mdr. til 3 år og 4 mdr.

I Børnehuset Hindbærvangen sprogvurderes alle børn, når de har været nogle måneder i børnehaven, senest når de er 3,4 år. Der er en ansvarlig fra hver stue til at gøre det, men også andre kan tage opgaven, hvis de har en god relation til barnet.

I 2022 er i alt 12 3-årige børn sprogvurderet i børnehuset. Heraf landede 7 i generel indsats, 3 i fokuseret indsats og 2 i særlig indsats.

Der har været forløb med logopæd. over 5 gange, ifht. hvordan man kan understøtte børns sprog. Derudover arbejdes med kommunikation og sprog ved at læreplanstemaet altid kobles til aktiviteter sammen med temaerne social udvikling og personlig udvikling, således at kommunikation og sprog indtænkes i alle situationer og ikke ses isoleret.

3.2. TOPI-vurderinger

Er der lavet TOPI-vurderinger på alle børn?

Hvordan er fordelingen af børnene i de tre grupper?

Hvordan anvendes dataene til at planlægge den pædagogiske praksis?

Bruger I samarbejds møderne?

Bruger I inddragende netværks møder?

I Egedal Kommune er det besluttet at trivselsvurdere alle børn indskrevet i et dagtilbud to gange årligt for at der hurtigt kan sættes ind, hvis et barn udviser tegn på mistrivsel. Trivselsvurderingerne skal falde én gang indenfor hver af de følgende to perioder (1. januar – 30. juni og 1. juli – 31. december.)

I Hindbærvangen trivselsvurderes alle børn to gange årligt. Derudover udarbejdes ressourcevurderinger i Hjernen og Hjertet én gang årligt. De forskellige deadlines er skrevet ind i institutionens årshjul.

I efteråret 2022 er alle børn i Hindbærvangen TOPI-vurderet. 78 % af børnene blev vurderet til at være i trivsel, at der var bekymring for 17,6 % af børnene og alvorlig bekymring for 4,4 % af børnene.

I Hindbærvangen betragtes den daglige dialog med forældrene, både før og efter TOPI-vurderingerne som den vigtigste faktor mht. at skabe trivsel og udvikling for børnene, og der samarbejdes altid med forældrene, hvis børnene ikke er i trivsel. Det er et princip, at ingen forældre skal blive overrasket over TOPI-vurderingens resultat men genkende det fra dialogen i hverdagen.

Der samarbejdes tæt med logopæd., psykolog og sundhedsplejerske, og samarbejds møderne bruges fleksibelt og tæt på.

I Hindbærvangen er man bevidst om muligheden for konceptet med inddragende netværks møder. Man har dog valgt at indkalde til lokale netværks møder i institutionen med institutionens tilknyttede samarbejdspartnere i stedet, når der har været brug for et tværfagligt samarbejde. Dette til dels begrundet i at opbygge tillid til forældrene efter det skærpede tilsyn i 2019.

4. Faglige fokusområder, refleksioner og evalueringskultur

4.1. anbefalinger fra sidste tilsyn, samt andre indsatsområder

Tilsynet i november 2020 pegede på følgende anbefalinger:

- Fokus på systematik, dokumentation og etablering af evalueringskultur i pædagogisk praksis
- Sikring af kendskab til retningslinjer og procedure for personale
- Der skal udarbejdes procedure for når man er på tur
- Systematisk opfølgning på sprogvurderinger og anvendelse af empirien i læringsmiljøerne samt planlægning af strukturerede sprogforløb for børn i fokuserede indsatser
- Fokus på at sikre god viden og praksis ikke er personbåret, men bliver forankret i huset.

Hvordan har I arbejdet med sidste tilsyns anbefalinger?

Hvilke andre indsatsområder har I haft fokus på?

Børnehuset var i 2019 under skærpet tilsyn med et opfølgende tilsyn i 2020. Nuværende leder blev ansat kort forinden tilsynet i 2020, og siden er der blevet arbejdet på det fælles faglige grundlag, som børnehuset i dag står på, og hvor kvaliteten vurderes til at være god og uden bekymring.

I drøftelserne er der talt meget om børnesyn og pædagogik, og hvordan børnene skal mødes. Der har været fokus på at få en ensartet praksis og at blive ét hus. Både medarbejdere og leder er enige om, at grundlaget i dag lever i det daglige arbejde, og de deltagende medarbejdere i tilsynet, som i øvrigt har været ansat i længere tid og derfor været med på hele udviklingsrejsen, udtrykker, at børnehuset i dag er en professionel arbejdsplads, og at de i dag f.eks. ikke er usikre på, hvad man kan og skal formidle til nye medarbejdere eller forældre. Det fortælles samtidig, at der er et stabilt personale, og at det samtidig ikke har været svært at rekruttere nyt personale, når der har været ledige stillinger.

Konkrete indsatser har f.eks. været et udarbejdelse af et årshjul, et grundigt formuleret og praktiseret overgangsarbejde for kommende skolebørn, og et tillidsbaseret forældresamarbejde.

4.2. Den pædagogiske læreplan, samt evaluering af denne

Er disse udarbejdet? Hvordan arbejdes der med læreplanen?

Børnehuset Hindbærvangen har udarbejdet en læreplan, dels i samarbejde med område Smørum som helhed og dels lokalt forankret i institutionen. Læreplanen er offentliggjort på institutionens hjemmeside. Ifølge dagtilbudslovens § 9 skal læreplanen evalueres hvert andet år, hvilket derfor bliver en opgave i 2023 i børnehuset.

4.3. Evalueringskultur

Hvordan evaluerer I sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Der er i børnehuset en opmærksomhed på at etablere en evalueringskultur. Egedals skema til handling bruges som metode, hvor formålet formuleres. Især de lidt større arrangementer og traditioner, som f.eks. fastelavn, dokumenteres efterfølgende og bruges aktivt som afsæt til planlægning af kommende arrangementer. Både stuemøder og personalemøder bruges til at reflektere på tværs af huset, ligesom man i det daglige arbejde jævnligt justerer praksis ved behov. En mere systematisk evaluering af sammenhængen mellem børnenes trivsel og udvikling og daglig praksis med rutiner, leg og aktivitet vurderes på dialogmødet at kunne være næste naturlige skridt i at etablere evalueringskulturen.

ICDP-tilgangen og metoderne bruges (alene) i samarbejde med studerende i huset, og der er øje for, at dette også vil være oplagt i højere grad at anvende blandt det faste personale som refleksions- og evaluerings-tiltag, da medarbejderne har ICDP-kurset, nogle også ICDP-2, som er vejleder-kurset.

5. Forældreperspektiv

Forældrerepræsentantens kommentarer til ovenstående.

Hvad fungerer iflg. forældrerepræsentanten godt i institutionen?

Er forældrerepræsentanten særligt optaget af noget ifht. kvaliteten i institutionen?

Præsentation af resultater, konklusioner og anbefalinger blev givet v. pædagogisk konsulent.

Forældrerepræsentanten, som har et barn i vuggestuen, genkender beskrivelsen af observationerne i store træk. At personalet generelt er relations-kompetente, mærker man som forældre. Ved aflevering opleves, at personalet er fordelt på stuen, f.eks. at én er på gulvet med børn, og én tager imod. Man bydes altid godt velkommen, der er en god kommunikation, og børnene er glade for at være i institutionen. Der er nu et positivt syn på institutionen, og der er f.eks. også tillid til, at særlige forhold omkring specifikke børn håndteres.

Forældrerepræsentanten har ikke yderligere opmærksomhedspunkter til videre udvikling i huset pædagogisk. Pt. er forældrerådet på i alt 6 forældre optaget af at gøre forældrerådet mere synligt og få flere traditioner med involvering af forældre op at stå. Et julearrangement nævnes at have været en stor succes, og det virker til, at der er opbakning til yderligere tiltag, f.eks. en arbejdsdag eller andet.

6. Anerkendelser

Børnehuset Hindbærvangen var i 2019 under skærpet tilsyn, fik tilsyn igen i november 2020, hvor nuværende daglige leder netop var blevet ansat, og siden er der arbejdet målrettet på at udvikle den pædagogiske kvalitet i huset.

Egedal Kommune har siden sidste tilsyn fået en ny tilsynsramme, herunder en ny metode, KIDS til at observere kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer. Dette indebærer, at det ikke umiddelbart er muligt at sammenligne de seneste tilsyn. I dette tilsyn anerkendes det alligevel, at det målrettede arbejde har bevirket en positiv udvikling, og at den pædagogiske kvalitet nu kan vurderes til at være god. Implicit i denne anerkendelse ligger, at både medarbejdere og forældrerepræsentant tilfredse giver udtryk for, at det pædagogiske fundament i huset er lagt og lever.

Pædagogisk anerkendes praksis for, at børnene mødes omsorgsfuldt og med interesse for den enkelte. Der er flere gode eksempler på gode kommunikative samspil over et fælles tredje med nærværende medarbejdere, som lytter nysgerrigt og perspektiverer og udvider samtalerne.

Børnene tilbydes mange forskellige aktiviteter, som de frivilligt kan deltage i, hvis de har lyst, og der er fokus på at inddrage dem i rutiner og visse praktiske opgaver.

7. anbefalinger

Overgange:

Det anbefales at have fokus på de daglige overgange fra et sted eller aktivitet til et andet, som børnene oplever. Herunder at holde fast i de pædagogiske værdier, man står på i børnehuset og at tilrettelægge overgangene smidigt. Dette kunne minimere, at børnene oplever ventetider, og at tiden kan udfyldes med et indhold, som giver mening i et børneperspektiv (f.eks. at starte en samling op med sange/lege selvom alle børn ikke er kommet til, men som man kan dumpe ind i). Det er også værd at overveje vedr. overgange, hvornår en børnegruppe på en stue bliver for stor til, at det giver mening at lave aktiviteter for alle. Kan/bør man dele børnene op i mindre grupper også i de aktiviteter, der ellers er tradition for sker stuevis?

Fysiske omgivelser:

Det anbefales at udvikle videre på den fysiske indretning med udgangspunkt i de tiltag, der allerede så småt har været gjort: tydeligere zoner med visualisering i børnehøjde på væggene, mere afgrænsning af zonerne og i endnu højere grad at sætte legetøjet inspirerende frem, f.eks. også til eftermiddagen efter legepladstid.

Systematisk evalueringskultur:

Endelig anbefales det at videreudvikle den systematiske evalueringskultur til at omfatte børnenes dagligt levede liv i rutiner, overgange mm. og løbende være nysgerrig på den pædagogiske praksis og børnenes udbytte og læring. I indsamling af systematiske data aktivt tænke børneperspektivet med ved at lave børneinterviews, bruge børnetegninger, formålsdefinerede observationer eller meget andet.

I udvikling af evalueringskulturen ligger det samtidig lige for at genopfinde ICDP som fælles metode og konkret sprog som afsæt også til også at få de medarbejdere med, som er mere tilbagelænedede i samspil med børnene.

